

ber kijelentései megkapják a visszautasítást. Körber azt mondta tegnap, hogy a hadsereg vezérleti, vezényleti és belső szervezeti intézkedési joga kizárólag a királyt illeti meg. Beszélte továbbá egységes hadseregről is. Felesleges megjegyezni, hogy az 1867. XII. t. c. értelmében csak alkotmányos uton gyakorolhatók a fejedelmi jogok, másrészt egységes hadsereget a törvény nem ismer. Magyarország maga intézkedik jogairól, törvényeiről.

Báró Kaas Ivor: S ebbe beleszólási joga senkinek sincs!

Nessi Pál: Körber beszédét visszautasítás nélkül hagyni nem lehet. Gróf Khuen nem utasította vissza határozottan azokat, de meg is bukott. Most itt az alkalom, hogy a kormány és a többség megmondja véleményét. — Mutassa meg a miniszterelnök erős kezét. (Helyeslés balról.)

Lovász Márton: Felolvassa Körber multkori és mostani beszédét és bizonyítani igyekszik hogy a két beszéd között semmi különbség sincsen. Körber multkor azt mondta, hogy Ausztriának beleszólási joga van hadügyi kérdésekben a magyar ügyekbe. E nyilatkozatot most fenntartotta. Ez a beavatkozási jog pedig ki van zárva, valamint az is, hogy belső ügyeinkben az osztrák kormány beleegyezésére lenne szükség. — Határozott, nyílt és férfias választ kér a magyar kormánytól. Igaz-e, a mit Körber mondott? Annál is inkább kérdezi ezt, mert a kilences bizottság programjával ellenkezik a Körber kijelentése.

Báró Kaas Ivor: A magyar miniszterelnökre hivatkozott Körber. (Zaj jobbfelől.)

Gróf Tisza István: Tessék megvárni a három órai vonatot!

Lovász Márton: A magyar kormányának kötelessége minden kételyt eloszlatni s kéri a miniszterelnököt nyilatkozzék e kérdésben. (Helyeslés balról.)

Báró Feilitzsch Artur: Tiltakozik Nessi amaz állítása ellen, mintha szóló

és társai nem utasítanak vissza Körber fejtegetéseit. Multkor egy szerencsétlen kijelentés révén leszavazták Khuent, most szóló kijelenti, hogy nem látja be Körber heavatkozási jogát és nem is helyesli ezt. De tulságos nagy fontosságot nem tulajdonít Körber beszédeinek, mert azoknak semmi joghatályuk nincs. (Zaj balfelől.) Gyöngeségünk jela volna, ha ezt mindig visszautasítanók. Mert a mi törvényeinket mi hoztuk végre s minden beavatkozást vissza kell utasítanunk.

Thaly Ferenc: Körber az osztrák császár felhatalmazására beszélt,

Báró Feilitzsch Artur: Nem ismer magyar területen osztrák császárt. Ismételtén sajnálatát fejezi ki a felett, hogy Körber magyarázataival akadály gördít a belső kibontakozás elé. (Helyeslés jobbról.)

Nessi Pál félreértett szavait igazítja helyre.

Tisza István — Körber ellen.

Gróf Tisza István: Nem érzi magát indítatva, hogy az osztrák miniszterelnök közjogi magyarázataira reflektáljon, mert azt tartja, hogy az *előkelő idegen dilettáns* közjogi magyarázatának nem lehet fontosságot tulajdonítani. Nekünk semmi közünk az osztrák felségjogokhoz s törvényeihez, de már a magunkéi felett már csak magunk határozunk. A kilences bizottság programja már e tekintetben határozott. Kijelentette abban a szabadelvűpárt, hogy a király jogait a magyar törvényhozás bármikor megváltoztathatja. Szóló a kilences bizottság programja alapján lett miniszterelnök, tehát a király szolidárisnak vallotta magát ezzel a felfogással. Körber kirándult a magyar közjog területére, ezzel mindenestre különös gondolkodásról adott számot. Ő a maga részéről semmi esetre sem követné ezt a példát. Azonban akár-

mit beszélt is: fontosságot ennek nem lehet tulajdonítani. hiszen a szavai egy *laikus ember* okoskodásai. Mihelyt azonban *gyakorlatban* is be akarna avatkozni a magyar viszonyokba, az *összes politikai faktorok egyhangulag utasítanak vissza*. (Tüntető taps az egész Házban, zajos éljenzés jobbról. A szabadelvűpárt odatódul a miniszterelnök köré és gratulál neki.)

Ugron helyesel Tiszának.

Ugron Gábor: Örömmel hallotta a miniszterelnök felszólalását, mert az erős fellépés jelét adta, melyet az utóbbi időben nélkülözni kellett. De a miniszterelnök elfelejtett rámutatni arra, hogy az osztrák befolyás az utóbbi időben állandóan módot keresett és talált, hogy a magyar ügyekbe beleszólást szerezzen. Őseink is mindig arról panaszkodtak, hogy magyar ügyekben idegen tanácsosokat hallgatnak meg, kik nem ismerik a közjogot. Körber rendszert csinált ebből. Ez a rendszer Magyarország ellen izgatja a királyt és sajnos, hogy ezt a rendszert kivégezni nem tudják. Ennek oka pedig az, hogy kellő visszautasítást kifejtteni nem tudtuk. Magára van hagyva a magyar király s nincs senki, a ki a magyar közjoggal a kezében ő felségének megmondhassa, hogy az osztrák és a magyar alkotmány között a különbség lényeges. De őfelsége körüli miniszteri szék megint nincs betöltve. A nemzetnek érdeke, hogy a nemzet s az uralkodóház egymást megértsék. Az 1867. XII. világosan megmondja, hogy mily ügyekben érvényesülhet a felségjog és ha Körber Magyarország ellen támadást intéz az által, hogy e törvényre hivatkozik, akkor olvassa el a törvény többi szakaszát, melyek arról szólnak, hogy a kiegyezés csak a két alkotmányos állam között köthető meg. Hozzájárul a miniszterelnök visszautasításához. (Általános helyeslés.)

Elnök öt pernyi szünetet ad.

Szünet alatt élénken hullámozik a

Elnöki megnyitó.

(a Csokonai Kör 1903. nov. 17-iki nagygyűlésén)

Irta: Géresi Kálmán.

Nagyon eljött az ideje, hogy városunknak, városunk társadalmának némely halaszthatatlan kötelességeit, a melyekkel a művelődési kérdések iránt tartozik, immár ne csak emlegetjük, hanem azoknak megkezdését megvalósítását sürgetve hangsúlyozzuk.

— E kötelesség első sorban a Csokonai Köré legyen, szabad őszintén elmondanom mi alapon. A Csokonai Kör nem valami olyan irodalmi egyesület vagy vállalat, mely arra fektesse működésének egyedüli dolgát, hogy elnöke és titkára mint impressariók felolvasásokat rendezzenek, felolvasókat szerezzenek a közönségnek. Ez, valamint írók és irodalmi művek segélyezése, fiatal tehetségek gyámolítása, emléktáblák felállításai, az emlékkertek gondozása, kötelességeinek egy habár fontos és közelebbi részét képezi. De ezenkívül a Csokonai Kör tartozik a debreceni közönségnek művelődési kérdésekben lelkiismerete lenni, sőt tulajdonképen nem más, mint ennek a művelt közönségnek képviselője. Ha elnöke és választmányja nem az, ha elég ereje és bátorsága nincs, magát így, ilyenek érvényesíteni, akkor ebben az elnökben és választmányban van a hiba akkor a kört reformálni kell. Joga van a közönségnek, hogy mint ilyenre számítsanak reánk.

Az egyházak, egyesületek, emberbaráti jótékony intézetek a magok meghatározott céljának elérésére igénybe veszik tagjaikat a közönséget, és így teljesítik feladatukat.

A Csokonai Kör az által, hogy felolvasásokat rendez, évkönyveket ad ki, teljesíti ugyan azon kötelezettségét, amelyet az évitagdíjért magára vállalt, de evvel nincsenek kimerítve feladatai. Figyelemmel kell kísérnie a hazai és helyi művelődési kérdéseket, ezeknek szükségét, össze kell hasonlítani városunk haladását más magyar városok haladásával, e téren hozott áldozataival, a mindenütt fejlődő műveltség szükségleteivel, érzékkel kell birni e város multja jelene és jövője iránt; valamint azon teendők iránt is melyeket e téren teljesíteni városunk és lakosságunk jó hírneve nagysága és becsülete egyenesen parancsolnak. Mindezen megfigyelések sürgetések a napi sajtónak is szívén fekszenek ugyan, de a Csokonai Körnek kell rendszeresebben bizonyos terv szerint megindítani a munkát, vagyis más szóval maga a város művelt társadalma legyen az első és fő sürgető.

Es kihez lehet és kell első sorban a társadalomnak fordulni? Mindazon tényezőkhöz, a hol a szükséges erkölcsi és anyagi segédelmét keresni és megtalálni joga van. Ha Amerikában vagy Angliában volnánk, a hol a nagy vagyon bámulatos önkéntes kötelességet teljesít a műveltség és az emberszeretett oltárán nekem ezen elnöki megnyitó beszédemben meglehet arról kellene szólanom,

hány emeletre építsük közmívelődési palotánkat és hány liftet alkalmazzunk bele. De nekünk ilyen ábrándokról le kell mondani, még áldozatkész polgárainknak jóakaratára is csak a mi viszonyainkhoz mért méltányossággal lehet számítani. Magunkhoz kell fordulni, de egyelőre nem mint egyes emberekhez, hanem mint Debrecen városához.

E város és nem csak lakosai, hanem mint város és mindig fényesen teljesítette a multban a művelődés iránt kötelességét. A 16-ik, 17-ik és 18-ik században, midőn a művelődési érdekeket majdnem egyedül az egyház és a Collégium képviselte, midőn a vallás és művelődés együve volt forrva, a város az egyház és kollégium iránt mindig mint áldozatkész anya viselkedett, nem patronusi kegyből, vagy bármilyen kényszerűségből hanem a maga érdekében, a maga javára, a maga hírnevéért, a melynek érzése mindig élt benne. Könyvnyomdát tartott fenn a maga költségén, a melynek negyedfél százados fenállása örök hirdetője e város érzékének a tudományos és irodalmi műveltség iránt. A jótékony terén a szegényügyet humanus alkotásokkal már akkor rendezte, mikor ez még az egész országban alig jutott észbe valakinek. Ujabb időben is a városunk önmaga iránt velő böles áldozat készségét dicséri a színház és zenede. Lelkes polgárok folytonosan részt vettek a munkában, A mult századokban alig halt meg jóra valóbb polgár e városban, ki végrendeletében az egyházzal és kol-

folyosó. Általános megelégedéssel beszélnek Tisza István magatartásáról.

Az ujoncvita folytatása.

Szünet után

az ujoncvita folytatása következik.

Kecskeméthy Ferenc beszél a javaslat ellen az obstrukciós argumentálások egész fegyvertárával felszerelve.

Kecskeméthy után

Zboray Miklós beszél hosszabban Tisza es kormánya ellen, majd két interpelláció következett, mire az ülés véget ért.

KÖZIGAZGATÁS.

× **Teljes tanácsülés.** A város tanácsa tegnapi délelőtt Kovács József polgármester elnökle alatt teljes tanácsülést tartott a városháza nagytanácsstermében. A tanácsülésen néhai gróf Csáky Adorján emlékéét jegyzőkönyvileg megörökítették s a családhoz részvétiratot intéztek, melyet lapunk máshelyén közlünk. Megállapították továbbá, hogy a legközelebbi rendes közgyűlést e hónap 26-án d. u. 3 órakor fogják a városháza nagytanácsstermében megtartani. A közgyűlés tárgysorozata már meg is van állapítva s azt a meghívókkal együtt rövidesen szét is küldik már a bizottság tagjainak.

× **Iskolai szerződés.** Az izraelita egyházzal kötendő siskolai szerződés tárgyában tegnap e te ülésezett Kovács József elnökle alatt az arra kiküldött bizottság. Jelen volt a tárgyaláson a hitközség kiküldötte, továbbá Oláh Károly v. tanácsos, Magoss György dr. v. tb. főügyész és Dr. Vargha Elemér polgármesteri titkár a bizottság jegyzője. A bizottság a tanács bemutatott szerződését csekély styláris változtatással elfogadta.

× **Tanácsülés.** A város tanácsa ma délelőtt Kovács József polgármester el-

nökle alatt a városháza nagy tanácsstermében tanácsülést tart.

× **A jog és pénzügyi bizottság.** A város jog és pénzügyi bizottsága pénteken délután 3 és fél órakor Vecsey Imre v. főjegyző elnökle alatt a városháza nagytanácsstermében ülést tart.

A debreceni gör. kat.-ok kérelme.

Négy évvel ezelőtt, mikor a gör. kath. egyház városunkban szervezve lett, városunk a szappanos utcán rendes házelket engedett át nekik imaház is iskolai célokra. Nem tulajdonul, de 10 évi használatra.

Azóta maga a városi Tanács átlátván, hogy ez az ideiglenes rendezés nem lehet alapja egy új egyház fejlődésének, de meg méltánytalan is egy kétezernél több hivat számláló eklézsiához, a maga kezdeményezéséből lépéseket tett, hogy a gör. kath. egyház ügyét véglegesen rendezze, így 69 3992—1900 bkgy. számú határozatával megbizta a kulturtanácsost hogy a debreceni gör. kath. egyháznak telpom, lelkészilak és iskola céljaira alkalmas telket szemeljen ki.

Ez ügyben a gör. kath. egyház választmánya a napokban beadvánnyal élt a városi tanácshoz, a melyben előbb említett célokra a Kovács-kaszárnya és a Barsay-ház telkét kérik. Az érdekes beadványból helyén valónak látjuk közölni a következőket:

A lefolyt négy év történetére visszatekintve, a szervezkedés küzdelmeit átgondolva, első sorban is hála érzete tölti el szívünket a nemes város iránt, ama kegyes jóindulat fölött, mely ezen új nemzeti egyházzal szemben annyiszor megnyilatkozott s a mely annak szervezését és megszilárdítását lehetővé tette. De ha egyháznak eddigi működését is áttekintjük, ugy minden önhittség nélkül az a jóleső tudat tölt el bennünket, hogy ez az egyház az ő szerény és kezdő vi-

szonyai között is becsülettel állotta meg helyét s a nagy magyar metropolis kegyes támogatására méltónak bizonyult, mert nem csak a kulturális, de a vallás erkölcsi ügyekben is szigorú és kizárólag nemzeti alapon áll. — Távol van tőlünk ezek fölemlítésénél a kérkedési szándék, — jól tudjuk, hogy ezen tulajdonok ápolása minden egyháznak szoros kötelessége e hazában, jól tudjuk, hogy ezen tulajdonok nélkül létjogosultsága egyáltalán nem volna egyháznak, mégis föl kellett azt említenünk, mivel a Tek. Városi Bizottsági Közgyűlés ezen kérdés ismételt hangsúlyozta határozataiban.

Tekintetes Városi Bizottsági Közgyűlés! Valóban kínos és lealázó dolog volna ránk nézve, hogy nekünk, a kik nem csak anyanyelvünkre és származásunkra, — de érzelmeinkre nézve is teljesen magyarok vagyunk, magyar nemzeti mivoltunkat bizonyítgatnunk kelljen, csupán a miatt, hogy a gör. szert. kath. egyház kebelében születünk s annak tagjai vagyunk, ha nem tudnók, miszerint arról a Tek. Városi Bizottsági Közgyűlés is meg van győződve s az előbb említett kérdés hangsúlyozásával csak a mi nagy egyházfegyelmi küzdelmünknek kívánt segítségére lenni.

Ezen tudatban vagyunk bátrak teljes bizalommal fölemlíteni, miszerint egyháznak teljes odaadással küzd azok sorában, kik a magyar nyelvnek oltárnyelvvé emelését sürgetik egyháznak legmagasabb foruma előtt s hogy szertartásaink ez idő szerint is édes nemzeti nyelvünkön végeztetni, mely körülményről ama közgyűlési tagok által, kik a mult évi szept. hónap 17-én hazánk nagy fia: Kossuth Lajos születésének százados évfordulója alkalmából végzett istentiszteletünkön jelen voltak, a nemes Városnak hivatalosan is tudomása van.

Mi a magunk részéről azt véljük, hogy a város a gör. kath.-ok kérelmét teljesíteni fogja. Városunk mindig liberálisan viselte magát a többi egyházakkal szemben, midőn egyházi vagy kulturális

légiumról meg ne emlékezett volna. Így tették egy részről a város, más részről a társadalom tiszteltté Debrecen nevét így tessék azt hazánk egy mindig első sorban számottevő mivelődési tényezőjévé.

Hazánknak szerencsétlen történelmi viszonyainál fogva a nemzeti felébredés korában is magának mint nemzetnek kellett kulturális intézeteit megalkotni. Királyi kegy, udvartartás fénye a legújabb időkig hiányzott nekünk. Akadémiánk a nemzet adományából állott fel, fővárosi első színházunk, muzeumunk mind nemzeti nevet visel. A mit külföldön a sokkal gazdagabb és miveltebb államokban mindenütt mint eszászári, királyi, fejedelmi alapítást látunk a megfelelő származást jelentő nevekkal felruházva és gazdag jövedelmekkel ellátva mint Royal Societyt, Hofsheatert Hofbibli otheke, Kaiserliche és Königliche Akademie der Wikenschaften-t virágozni azt nálunk talán a legújabb Magyar Királyi Operaház egyedül képviseli.

Ezen nemzeti jellege, ezen önerőre utaltsága az alkotásoknak hazánk fővárosi nagy mivelődési intézeteire áll és természetesen még inkább áll városunkra, sőt városunkra a legnagyobb mértékben. Mig a felvidéknek nagyobb városai Miskolc, Kassa egyszersmind megyei központok és előkelő nemesi családok fészkei és állandó lakóhelyei voltak, — a melyeknek szép palotái még most is fenn vannak és melyekben a mult időkben mozgalmas élet folyt, Debrecen helyzeténél és történelmi fejlődésénél

fogva magára volt utalva, és még a központi megyei, élet hullámverése is hiányzott benne. Akkor érezzük e hiányt, ha látjuk hogy mind az országos mind a vidéki kulturális intézetek alkotójánál milyen szerepet vittek és visznek főrangú nemesi családjaink. Nemzeti Muzeumunk és akadémiánk a Széchenyiek és Telekiesek alapítása, a kolozsvári mivelődési intézetek a Mikók Vessellényiek és az erdélyi mágnások hazafiasságát dicsérik. És az új kassai Muzeumnak mily nagy részét képezik az Andrássiak és más nemes családok ajándékai. Debrecennek ilyen patronusai alig vannak és remény is kevés van hogy legyenek.

Azonban ne feledjük, hogy a saját erőnkre utaltság egyszersming erkölcsiileg felemelő munkákra ösztönző hatású szokott lenni. Ezen lélektani törvényt eddig is igazolta Debrecen, és igazolni fogja a fejlődés rendes meneténél fogja ezután is. Nincs is kétségem benne hogy ha a közönség lelkiismerete akár a Csokonai kör képviseletében akár más módon megszólal, a város teljesíteni fogja teendőit, mert az idő sürget, eddig is is késtünk, elmaradnunk nem szabad.

De nem is szorolunk egyedül a magunk erejére. Legújabb időben a magyar állam a kultuszministerium utján a vidéki könyvtárok és muzeumok lábra állítása céljából bizonyos és pediglen elég tekintélyes segedelemmel járul a vidéki városok mivelődési céljaihoz. Már összeköttetés és érülködésben is vagyunk e tekintetben az illetékes tényezőkkel.

De az állam sem állhat más állásponton mint azon szentirási elv alapján, hogy „a kinek van, adatik“. Vagyis a városoknak vagy felekezeteknek a megük áldozatképességével kell kimutatni, hogy méltón veheti igénybe az állam segedelmét. Es ezen beszédnek főcélja annak hangsúlyozása, hogy ezen ügyet, egy debreceni városi mivelődési palotának vagy muzeumnak eszméjét magának a városnak kell első sorban, feltétlenül és halasztás nélkül a kezébe venni. Ezzel a város nem a Csokonai kört segíti, hanem az önmaga iránt való kötelességét teljesíti, a mit az ősök a kor szellemének kívánságai szerint más formában mindig fényesen teljesítettek.

A nemzeti kultúra feladatai a miveltség haladásával mindig szaporodnak. Most egy legszükségesebb, egy tovább nem halasztható teendő előtt állunk. Egy debreceni ugynevezett mivelődési csarnok, vagy nevezük akár muzeumnak felállítására, egy erre szolgáló méltó és alkalmas épületnek emelése a célunk, hogy városunk el ne maradjon nem a fővárostól, hanem a vidéki nagyobb városoktól.

Ezen Muzeumnak legyen feladata: összegyűjteni és megőrizni Debrecen és vidékének azon régi emlékeit melyeket a föld takar, a földalatti történelem okmányait, a melyek nem hiányoznak ott hol évezredek óta ember lakik, és a melyek megmagyarázni segítsenek talán azt is, kik laktak itt mielőttünk magyarok előtt, de mindenesetre világot vessenek őseink életére. Ezen muzeum őrizze

ügyről volt szó, épen azért nem gondoljuk, hogy most épen ezekkel a szegény gör. kath.-okkal szemben lenne szükkeblü. Annnyival inkább nem gondoljuk, mert a nemes város jól tudja, hogy ezek a ruthén kath.-ok a magyar hazának legjobb fiai. Kipróbált hazafiságukhoz semmi kétség sem férhet!

Igaz ugyan, hogy az itt kérelmezett helyre nézve más tervei is vannak a nemes városnak, a mennyiben az iparos tanonc-iskolát kívánta azon felépíttetni, de a mint illetékes helyről tudjuk, ez a hely az iparos tanonc iskola részére nem egészen megfelelő s az e célból fölépíteni tervezett tanintézet számára sokkal megfelelőbb volna a Dégenfeld-téren levő városi telek, vagy a Deák Ferenc-utcában levő mértékhitelítő hivatal telke, míg az általuk kérelmezett helyen sokkal előnyösebb volna a város szépségét érdeklőben egy 90—100.000 koronás értékű templom felépítése, a minőt a gör. kath. emelni óhajtanak.

Különben ez ügyben a jövő havi közgyűlés lesz hivatott dönteni.

EGYHAZ és ISKOLA.

Tisztújítás. A tiszavidéki evang. egyházmegye 6 évvel ezelőtt választotta meg tisztikarát, a mikor is főesperesnek Materny Lajos debreceni lelkész, egyházmegyei felügyelőnek dr. Meskó László nyiregyházi ügyvéd s orsz. gyűl. képviselő választatott meg.

Az egyházi alkotmány értelmében megbízásuk a folyó év végével lejár, azért az egyházmegyei közgyűlés elrendelte a tisztújítást. Az egyházmegyei elnökséget: főesperes és felügyelőt az egyházak választják, A szavazatok fel-

meg a multnak és jelennek életét lehetőleg a maga elevenségében, feltüntetve ezt a házi eszközökben, ruházatban, a mesterség szerszámaiban, edényekben, fegyverekben, ékszerekben, temetkezésben és gyűjtse össze történelmi emlékeinket bír merre legyenek azok. Szóval legyenek archaológiai vagy régiségi, ethnológiai vagy széprajzi és történelmi városi muzeumnak, mely ezen város és vidék magyarságának életét a multban és jelenben visszatükröztesse.

Nem fejtegethetem ez alkalommal nincs is rá idő, egy ilyen muzeumnak fontosságát és tanulságos voltát. De egyet hangsúlyoznom kell, Minden esztendő, minden hónap, kárral járó késelelem. A muzeumba való tárgyak, különösen a széprajzi darabok, melyeknek érdekességéről és becséről néha a tulajdonosok maguk sem tudnak, úgy szólva naponként pusztulnak, vagy idegen kézbe gyűjteményekbe kerülnek. Már eddig is történtek egyes műbarátok részéről igen dicséretes és értékes gyűjtések leendő városi muzeumunk számára. A Csokonai Kör tagjai és a debreceni közönség avval készítsék már most előre ezen Muzeumnak virágzását, hogy a városi Muzeumi csarnok részére megóvják, figyelemmel hisérik, idegen hetekbe jutni nem engedik a debreceni muzeumba illő mivelődés tárgyakat és vagyont.

Ezen kérelemmel várjuk művetődési Csarnokunk mielőbbi felépítését, ezen kérelemmel nyitom meg a Csokonai Kör ez évi nagygyűlését.

Egyszersmind a Csokonai Kör működését a tagok és a közönség szeretetébe ajánlom.

terjesztésére f. é. dec. hó 1. van kitűzve. A debreceni evang. egyház f. é. nov. 22-iki közgyűlésén fogja szavazatát leadni, mely alkalommal minden nagykoru egyháztagnak szavazattal bir.

Visszantásított átirat. Említettük a mult napokban, hogy h. rendőrfőkapitányunk erélyes hangú átiratott intézett városunk összes iskolaszékeihez, a melyben a szegény gyermekek felruházására való gyűjtést megtiltja. Ez átirattal tegnap foglalkozott a róm. kath. iskolaszék és azt visszautasította, mert mint határozatában kimondja, ez a szokás. Karácsonykor a gazdagok feleslegéből a nyomor gyermekeinek örömet szerezni, szerte a nagy világon mindenütt megvan s azal, hogy a gyermekek szülei és ismerőseik körében gyűjtenek, semmi rendszabály ellen nem vétének, sőt ez a mód igen alkalmas arra, hogy a gyermeki szívet ideje korán humanizmusra szoktassa. E határozatát az iskolaszék megküldi Végh Gyula h. rendőrfőkapitánynak.

MŰVÉSZET.

Laub István hangversenye. Mindnyájan emlékszünk még bizonyára Laub Istvánra városunk zenedéjének kitűnő tanárára s azokra a kellemes estékre, a melyeket művészi zongora-játékával közönségünknek szerzett. Lisztet, Bachot, Chopint úgy régen nem interpretálta senki, mint ez a fiatal művész. Főereje mégis bámulatos technikájában volt. Régi jóismerősünkről most kellemes híreket hallunk. Laub a napokban Sauer Emil a világhírű zongoravirtuoz előtt játszott és pedig oly kiváló eredménnyel, hogy Sauer a ki a bécsi mesteriskola igazgatója, tanítványul fogadta. Laub elfogadta a meghívást, de mielőtt Bécsbe menne, hangverseny körutat szándékozik tenni hazájában. E körutat a fővárosban kezdi meg a vidádó kistermében. Felvette utjába városunkat is, melyhez oly sok kedves emlék fűzi a fiatal tanárt. E végből megkereste Csáthyt, hogy az előkészületeket tenné meg. Bizonyosak vagyunk benne, hogy város szerte örömet fog kelteni e hír, mely ha megvalósul; ritka élvezetes, klasszikus zongoraestélyben lesz részünk.

Csokonai Miska.

Csokonai Miska
Kiment az udvarra,
Mánapos volt ippeg
Zúgott a káputja.

Nem vót egy lilek se
Az egész udvarba
Odajárt a nipsig
A sokadalomba.

A szomszid is így vót
Nem vót otthun senki
Csak egy ifiasszony
Malacot nevelt ki.

Szip vót a menyecske
Vitézünknek tetezett
Hogy fogják ki rajta
Azon töprenkedett

Majd oda hajol a
Kurta berenára
Átszól az asszonyhoz
„Mi a malacz ára ?!

Nem vóna eledó
Karácsonra vettük,
De nagyon poétás
Azir elzüllesztjük.

Poétás? Hát a mi,
Kérde Csokonai.
— Nem akar ez enni,
Hanem mindig inni.

Komlóssy Misklós.

H I R E K.

N a p l ó.

Naptár. Csütörtök, nov. 19. Róm. kath. Erzsébet. prot. Ottó, görög orosz (november 9.) Galatheon. zsidó: Marchesvan 29. — Nap kel 6 óra 54 perc. — Nyugszik: 4 óra 3 percekor. Hold kel. 5 óra 52 p. reggel, — nyugszik: 3 óra 59 p. délután.

Gróf Csáky Adorján temetése.

— nov. 18.

Városunk közönségének igaz, nagyrésztvéte mellett temették el tegnap gróf Csáky Adorjánt, a Kaszinó volt igazgatóját, a Simonffy-utca 2. szám alatti gyászszéktől.

A temetési szertartáshoz rendkívüli nagy közönség gyűlt egybe a derék ember végtisztességéhez, úgy, hogy nemcsak a gyászszék és környéke, hanem a Simonffy-utca felőli Piac-utca nagy része is megtelt gyászolókkal. Sőt a merre csak a menet elment, a Kossuth- és Batthányi-utcaikat is tömérdek nép lepte el.

Délelőtt pontban 10 órakor érkezett meg dr. Wolafka Nándor v. püspök 4 pap fényes segédletével a temetési szertartást elvégezni, mely alatt alig maradt szem, melyet a részvét könnye el ne lepett volna.

A megható szertartás alig egy negyed óráig tartott.

Aztán lehozták a halottat, kinek érekeporsóját koszoruk diszítették a 6 lovas és diszes halottas kocsira.

És megindult a szomorú menet. Elöl egy temetkezési kocsival telve szebbnél szebb koszorúkkal, köztük a már tegnap felsoroltakon kívül a város tisztikaré ezen felirással:

Egykori kartársunknak; a városi tisztviselő.

A koszorukat vivő kocsit nyomban követte az elhunyt édes anyja által megkoszorozott 6 lovas és diszes halottas kocsival s közvetlen utána galog haladtak a gyászoló család jelen volt férfi tagjai: gróf Csáky Zenó ugoesai főispán, gróf Nemes János, gróf Csáky Zsigmond esendőr százados, gróf Csáky a helybeli m. kir. méntelep főhadnagya és Hertelendy László országgyűlési képviselő s a Ház egyik jegyzője.

Az elhunyt gyászba borult édes anyja s a család hölgy tagjai kocsin kísérték az elhunytat.

Ott láttuk még az elhunyt hozzá tartozóin kívül a város tanácsát és tisztikarát élén Kovács József polgármesterrel,

a megyét Rásó Gyula alispánnal, gróf Zedwitz huszár ezredessel a helyőrségi tisztikart nagy számban, a kir. táblát Bernáth Elemérrel, a törvényszéket Szücs Miklóssal, a kaszinó választmányát stb.

A menetet pedig megelőzőleg és követőleg is tömérdek résztvevő kísérte még a társadalom minden osztályából és hosszú kocsis soron a temetési menet hólgyei.

Lassu gyászmenetben a halottas házból a templomba vitték a koporsót hol gyászmise volt az elhunyt lelki nyugalmáért. Ennek végével megindult a beláthatatlan hosszú menet a Sz. Agnateai temetőbe, a hová ideiglenes sirba tették az elhunytat. A sirnál dr. Szücs Miklós törvényszéki elnök bucsuztatta el a grófot ismerőseitől és jó barátaitól. Lendületes beszédben vázolta: mint egyesültek az elhunytban a gentleman és polgár látszólag ellentétes tulajdonai. Rámutatott arra mennyit fáradt városunk társadalmáért. Ebből látja, hogy nagy lélek volt; mert jót tenni annak, akinek bőven van, nem nagy érdem, de dolgozni annak, a ki arra nem volna kénytelen, ez már az emberi nagyság kétségtelen jele. — Utolsó bucsuszavai könybe fulladtak el. Együtt zokogott a szónokkal az egész gyászolóközönség.

A gyászoló grófi család az elhunyt emléke iránti kegyeletből 2000 koronát juttatott a város szegényeinek gyámoltására. A polgármester a kegyes adományból a tegnapi temetésen a temetőben rögtön szét is osztott a szegények között, míg a felmaradt összeget a család szándékai szerint szintugy szét fogja osztani.

A tegnapi teljes tanácsülésen a tanács az elhunyt emlékét jegyzőkönyvileg is megörökítette s egyuttal a gyászoló családhoz az elhunyt édes anyja özvegy gróf Csáky Kálmáné szül. Körösszegi és Adorjáni Csáki Natália grófnő hoz címezve az alábbi szép részvétiratot juttatta:

1611—1903.

Debrecen szab. kir. város Tanácsától.

Méltóságos Asszonyunk!

Méltóságos gróf Csáky Adorján szeretett fia váratlan és megdöbbentő elhunyt felett érzett mérhetlen bánatában és gyászában Debrecen sz. kir. város Tanácsa mély részvétellel osztozik. — Fájó szívvel érezzük mi is a nagy veszteséget, mert a megboldogultban nemcsak egykori szeretet és tisztelt kartársunkat, de városunk egyik jó akaróját, társadalmi közéletünk előhaladásának lelkes zászló-vívóját siratjuk. Hálával fogunk az elhunyttra vissza-visza emlékezni s kegyelettel eltele emléket mai ülésünk jegyzőkönyvében megörökítettük. Adjon a mindenható Méltóságod bánatba merült anyai szívére gyógyító balzsamot s vigasztalja az a mély és igaz részvét, mely nevezett fia elhunyt alkalmából társadalmunk minden körében nyilvánult.

Midőn e részvét iratunkat mély megilletődéssel jutattuk méltóságodhoz s általa a gyászoló családhoz, hálás köszönetünket tolmácsoljuk a Debrecen város szegényei részére küldött 2000 korona

kegyes adományért, megemlítvén, hogy ezne összeg kiosztása iránt polgármester ur Önagysága haladéktalanul intézkedni fog.

Kelt Debrecen sz. kir. város tanácsának 1903 évi november hó 18-án tartott teljes tanácsüléséből.
Vecsey Imre sk., Kovács József sk.
v. főjegyző. polgármester.

A halál birodalma pedig egygyel dusabb; az élők világa pedig sziatugy egygyel szegényebb.

De ezen egy szegényedés nagy szegényedés. Most a már olyan igen ritkán található egy derék emberrel letünk kevesebben.

Es ebben az ifjan történt kimulásban ez a legszomorubb, a legfájdalmasabb.

Nyugodjék, békében!

Az egész temetést a Gebauer Károly temetkezési vállalata rendezte, a tőlük megszokott pontossággal, csinnal és fénynyel.

* **Erzsébet napja.** Ot év óta nem öröm, de gyász napunk Erzsébet napja. A míg felséges ferjének oldalán élt, jól esett tudnunk, hogy velük együtt érez. Örömrünk az ő öröme, szomorúságunkban részesünk. Mióta Gent tópartján, világos nappal egy szocialista tört döfött áldott szívébe, azóta nincs többé a magyarnak jószelleme. Leesett a mi fejünknek legszebb koronája! Azóta Erzsébet-napja a gyászos megemlékezés napja: Templomba megyünk és kérjük a jó Istent, adjon nyugodalmat annak a gyászos Asszony-nak, a ki a nyugalmat itt lenn nem ismerte. Adjon boldogságot neki, melyből neki oly kevés jutott, pedig nálánál jobban azt soha senki nem érdemelte. Iskoláinkban pedig gyermekeinknek megmagyarazzuk, ki volt az az Erzsébet, hogy a Szilágyi Erzsébet és Zrínyi Ilonák mellett örökre szent legyen előttük a mi magyar szent Erzsébetünk.

Nyugodjunk meg kedves véreim,
Az Ur Istennek rendelésin!
Am oly nehéz, oly fájó megnyugodni.

A kath. templomban — mint értesülünk — nem lesz gyászszentesteletl A püspöki kar megállapodása értelmében a gyászos megemlékezést a kath. egyházak minden évben a halálozás napján szept. 10-én tartják. A tanügyi kormány részéről elrendelt iskolai ünnepélyek is későbbben lesznek, mivel most a tankötelesek lajstromának összevetése miatt a kath. iskolák szünetelnek.

* **A Csarnok estélyei.** A kereskedelmi csarnok vigalmi bizottsága tartott tegnap délután Szávay Gyula elnöklete alatt ülést. A téli szórakoztató estélyek rendjét és szabását beszélte meg a bizottság s messzemenő terveket készített ezekre nézve. A Csarnok különös gondot fog fordítani a télen ezekre a mulatságokra s közülök három kiválóan érdekes művészestélyt készül rendezni. Az első valószínűleg dec. 12-én lesz.

* **Az ügyvédi kamarából.** A debreceni ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Mandel Károly ügyvéd Nyirbátor

székhelylyel az ügyvédek névjegyzékébe felvétellett és hogy Dr. Ujlaky Geza debreceni ügyvéd irodáját Budapestre tette át s így az ügyvédek névjegyzékéből töröltetett.

* **Eljegyzés.** Kormos Gyula, a debreceni ipartestület, ipartestületi hitelszövetkezet és betegsegélyző pénztár főkönyvelője, tartalékos honvéd hadnagy eljegyezte Lévay Mihály Nagy-Kereki-i ev. ref. lelkész bájos leányát Jolánkát.

* **Szétrobbant fegyver.** Boda Pál vasuti pályaoirt végzetes szerencsétlenség érte Nagy-Létán. A falubeli emberek egy veszet kutyát üldöztek, a mit meglátott Boda, beszaladt a szobájába és fegyverét a mely már régebben megvolt töltve, levette a szegről, hogy lelője a kutyát. A lövés eldördült, azonban a fegyvert is darabokra szakította, a melynek szét pattanó szilánkjai Bodát, fején és balkezén súlyosan megsebeztek. A szerencsétlenül járt pályaoirt beszállították a debreceni közkórházba, a hol rögtön ápolás alá vették.

* **Jogász est.** A nemrég tartott irodalmi ünnepségük sikerén felbuzdulva, de meg régi tervüknek is megfelelőleg, jogászaink ismét irodalmi ünnepségre készülődnek. Még e hó 28-án szombaton d. u. 5 órakor tartják a kollegium dísztermében az u. n. Jogász estét. Szavaltat, ének s más e féle számok tesznek műsoron, melyek a multkorinak megfelelőleg ismét igen szépek s gyönyörködtetők lesznek.

* **Magyar kéménytoldók gyártása.** A kéménytoldókban való szükségletet hazánkban eddig ugyszólván kizárólag egy bécsi cég látta el, mely ugyszólván külön monopolum birtokosának jelentette magát Magyarországra részére. Időközben több magyar cég lépett ezen cikkben a feltalálás terére. Valóságos háboru fejlődött egyes feltalálók között, mely háborunak a magy. kir. szabadalmi hivatal egyik tanácsa a minap azzal vetett véget, hogy még a külföldi kéménytoldókkal szemben is egy magyar feltalálónak, Héber Sándornak adott igazat, amennyiben határozatában kimondotta, hogy a Héber-féle kéménytoldó az eddigi kéménytoldókkal szemben jelentékeny műszaki haladást jelent. Ez az eredmény éppenséggel nem kicsinylendő, ha tekintetbe vesszük azt, hogy a John-féle osztrák kéménytoldók után hány millió korona vándorolt már ki hazánkából és így csak örömmel adunk hírt a magyar ipar ezen sikeréről.

* **Árverés a vasutnál.** A magyar kir. államvasutak igazgatósága értesíti az érdekelte közönséget, hogy a vasuti kocsikban felejtett tárgyak, u. m. ruha, rövid-áru, kosár, bot, festékek, üres dobozok stb, nyilvános árverése e hónap 23 án lesz megtartva a vasut raktárhelyiségében.

* **Halálozások.** Tegnap elhunytak a következők: Burai Ferenc ev. ref. 3 hónapos, özv. Varga Bálintné ev. ref. 67 é. Gulyás Györgyné ev. ref. 19 éves és Pető Juliánna ev. ref. 14 éves.

* **Éjjeli csendzavarás.** Nagy botrányt csinált tegnap éjjel a Hatvan utcán Anditkó Gábor. Erősen dalolva haladt az utcán végig és mikor a rendőr megszólította, a rendőrnek ámadt. Tovább haladva az utcán egy koresma ablakait beverte, a rendőr erre bekísérte a központra a hol illő jutalmát megkapja az éjjeli csendzavarásért.

* **Körözések.** Brauer József sátoralja ujhelyi lakos ezelőtt néhány nappal ismeretlen helyre eltávozott. Hozzá tartozói eltűnését bejelentették az ottani rendőrség-

URIÉS NŐI RUHAKAT

LEGSZEBBEN TISZTIT

Férfi ruhákatszakember javításvasal.

Hrabéczy Antal

ruhafestő és tisztító intéz etc.

Debrecen, Széchenyi-u. 42.

gen, a megindított nyomozás azonban nem vezetett eredményre, miért is elrendelték országos körözését. — Rideg Imre 13 éves fiu a közellévő tanyák egyikéről még szeptember 22-én eltűnt. Szülei eltűnését bejelentették a rendőrségnek. A körözést elrendelték az eltűnt fiu után.

* **Elveszett** Letzter József fényképészeti műtermének kirakatainál egy sziv alaku zsuzsu — melynek egyik felén egy szőke baba másik felén egy férfi arckép van. Megtalálójá kérik azt a műteremben átadni annál is inkább mert reá nézve értékkel nem bírhat — elvesztőjének pedig értékes emléket képez.

* **Belőrés.** Fitos Ferenc nagykarolyi gyógyszerész lakásába, az ablakon keresztül ismeretlen egyén behatolt és a lakásból különféle ingóságokat, összesen 72 korona értékben elvitt. A nagykarolyi rendőrség értesítette a debreceni rendőrséget a lopásról, a rendőrség nyomoz a betörő után.

* **Rövid hírek.** *Merény let egy lelkész ellen.* Demjánovics Agost budrogszerdahelyi gör. kath. lelkész ablakán tegnapi este valaki belépett, a lelkész sulyosan megsebesült. — *Vérfürdő.* Gillsburyban az amerikai lakosság iszonyú vérontást vitt végbe a négerék között, a kik egy fehér leányt elraboltak. Tizenyole néger meghalt, igen sokan megsebesültek. — *Uj robbanó anyag.* Olaszországban Vitali ezredes és Bianchi vegyész uj robbanó anyagot találtak fel, a melylyel a kormány megbízottai sikeresen kísérleteztek. — *Öngyilkos alispán.* Somogy vármegye alispánja Maár Gyula a napokban agyonlőtte magát.

x **Pintér Gusztáv** ékszerész, óra és tajtékpipa üzlete, Piac-utca 56. sz. a. Szikszai ház. Ajánlja szép és olcsó arany, ezüst ékszereit, zsebóráit és tajtékat. Tessék egy próba megrendelést tenni és bárki is meggyőződést szerezhet az olcsó és szolid árakról és pontos kiszolgálásról. Ora és ékszer javításokat a legolcsóbban teljesítik. Tisztelettel Pintér Gusztáv ékszerész.

x **Uj szücs műhely.** A fővárosban huzamosabb ideig működött szakképzett munkavezető által Rózsa Lajos szücs műhelyt rendezett be hol mind e szakmába vágó munkák gyorsan és kifogástalanul készülnek.

Régi faconu szörme gallérok divatos boákká alakíthatók. Divatból kiment bundákra uj tetszőkelmék valamint bőrbélések kaphatók.

x **Domb-utca 17. sz. a.** jó család pár házmesternek felvételik.

x **Kaiser Salamon** Debrecen, Hatvan-utca 2. szám. Részletfizetésre minden áremelés nélkül, évi lakással bíró hitelképes családoknak, uri, női divatárak, fehérműek, férfi, fiu és leány ruhák, tükör és képek raktára.

x **Eladó föld.** A Köntös kertben négy nyilas föld kiadó vagy eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

* **Olvasóink figyelmébe** ajánljuk, hogy színehagyott avagy elpiszkolódott ruháikat olcsó árak mellett Konez Józsefnél festessék és tisztíttassák. Főüzlet Batthányi u. 2. sz. a. Műhely Vár u. 7. sz. zenede során.

Ma este az *Arany Bika* kávéházban *Magyari Testvérek zenekara* játszik.

A reklám fontossága.

Ép oly régi, mint sajnos tapasztalat, hogy a magyar üzletvilág nem méltatja kellően ama fontosságot, melylyel a reklám általában, de különösen a használati és szükségleti árucikkek ismertetése terén bír. Pedig az egész világra kiterjedő óriási forgalom mellett naponta látjuk, hogy a minő-égileg kitűnő termékek felől is a fogyasztók százezrei csak ujság, árjegyzék és hirdetmény útján nyerneik kellő tudomást.

Nálunk még mindig az a tévhit uralkodik, hogy az ujsághirdetés és reklám csak vásári portékához és insolid cégekhez illő. Bar a jobb felfogás lassankint utat tör magának, azért a fővárosi és kivált a vidéki sajtó hasábjain nevezetesebb, elismert rangu kereskedő és iparos cég hirdetéseiivel mégis ritkán találkozunk.

Partie- és bazárárak, csodadoktorok ifjító balzsamai és ezekhez hasonló hirdetések éktelenítik el hírlapjaink azon hasábjait, melyek pedig a közforgalom fejlesztésének, az ipar és kereskedelem, de nemkülönben a fogyasztó közönségnek fontos érdekszolgálatára volnának hivatva.

A sajtó hatalmas térhódításának korszakában, a hírlapok propagáló ereje a kereskedelem leghatékonyabb eszközéül kínálkozik. A reklám és hirdetések céltudatos használata az egyes előállítási ágakat, a tömeges termelés megbecsülhetlen előnyeire juttatja.

A magyar üzletvilágnak lehetetlen meg nem szivlelni ama tanítást, melyet részére a szomszédos Ausztria kereskedelme és ipara nyújt, midőn a legnagyobb áldozatoktól sem riad vissza, ha arról van szó, hogy a becses magyar fogyasztási piacokat magának a jövőre is megtarthassa. Mert hisz első sorban a kifejtett nagy mozgékonyágának köszönheti, hogy még oly ágban is, a hol a magyar ipar egyenrangúsága kétségen felüli, csak nehezen bíruuk a befészkelődött külversennyel szemben némi eredményeket felmutatni.

Ezek alapján a kereskedelmi és iparkamara csupán természetes feladatkörében jár el, midőn az üzleti propaganda kipróbált eszközeinek és ezek közt főleg az ujsághirdetések mentül nagyobb igénybevételét legmelegebben ajánlja a kerületbeli iparos és kereskedő osztály figyelmébe. Igyekezünk javunkra fordítani az előrehaladottabb külföldi üzletvilágának tevékenységében megértelt tapasztalatokat és ne sajnáljunk az üzemköltségek azon tételére fordított kiadást, mely mindenek felett biztosítja az üzleti forgalom egészséges gyarapodását, ennek révén pedig a kereskedő és iparos létfeltételeit függetleníti egy kisebb, a vagy a helyi vevőkör hullámozásának esélyeitől.

E G Y L E T.

Adományok. Dr. Jámbor Mihályné urnő (H.-Sámson) 40 kor. Balmazújvárosi Takarékpénztár 4 kor. Földesi Takarékpénztár 5 kor. Dávid Sándor tanító 1 kor. Egyháztéri fiúiskola IV. oszt. 4 kor. 63 fil. Tóth Sándor 10 kor. Pogányné urnő 40 fil. Gőczey István 1 kor. H.-Dorog községe 40 koronát ajándékozott a siketnémákat gyámolító egyesületnek. Ugy ezen adományokért, valamint azért hogy Zichermaan Jakab alapító tag (H.-Sámson) egyesületünk részére 1 alapító

(Dr. Jámbor M.-né urnő) és 23 rendes tagot gyűjtött köszönetet mond Füleky Pál egyes. pénztáros,

S Z I N H Á Z.

M ü s o r.

Nov. 19. csütörtök: *Casanova*, daljáték. A.
Nov. 20. péntek: *Casanova*, daljáték. B.
Nov. 21. szombat: *Tavas*, daljáték. C.
Nov. 22. vasárnap: délután *Orfeusz az alvilágban*, daljáték, — este *Sötétség*, színmű. Előszőr

— (A színgazgató h ir ad á s a.) Csütörtökön kerül színre Barna Izsó 3 felv. operettje a *Cassanova* a legutóbbi szereposztással.

Szombaton kerül színre másodsor Strauss József 3 felvonásos operettje a *Tavas* melyre az utalványok érvényesek lesznek.

Szombaton lesz a főpróbája Rutkai György 4 felvonásos színművének, melynek a premierje vasárnap este lesz. A színmű jobb szerepeit Menszáros Margit, Csige Ilona, Arday Ida, Ebergényiné, Sebestyén Géza, Klenovits György, Csiky László, Iványi Antal, Pataky Béla és Krasznay Ernő játszik.

— (Az országos színészegyesület) rendkívüli közgyűlése tegnap Budapesten az apróbb ügyek elintézése után rátért a főtárgyra, a nyugdíjintézet új alapszabályainak megvitatására. Ma a nyugdíjintézet a csőd szélén áll. Ditrői Mór ajánlotta az új szervezet elfogadását, mire Solyom Jenő pénzügyi tanácsos mint meghívott szakértő ismertette s magyarázta az új szabályzatot. Kijelentette, ha ezt el nem fogadnák a színészek, nyugdíjintézetük rövid idő alatt csödbe jut. Az új terv szerint a progresszív rendszer lép életbe, melynek alapján a nagyobb fizetésű tagok jelentékenyebb több százalékot fognak fizetni, hogy segítsenek a szegényebbekben. A közgyűlés elfogadta az új nyugdíjszabályzatot.

T A V I R A T O K.

Tisza Körber ellen.

Budapest, nov. 18. Politikusok véleménye szerint *Tisza István* mai beszéde forduló pontot jelent a válság történetében. *Apponyi Albert* a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a beszédről. — Bécsi távirat szerint ott *Tisza* mai beszéde után biztosra veszik *Körber lemondását*.

A sorozás elhalasztása.

Budapest, nov. 18. A kormány hír szerint újból *elhalasztja a sorozást*. Arról már szó sem lehet, hogy novemberben a sorozások megkezdődhessenek.

Jelenet a Ház folyosóján.

Budapest, nov. 18. A képviselőház mai ülésén a szünet közben kinos jelent történt. A folyosón időző ujságírók közé magából kikelve rohant *Olay Lajos* s így szólt:

— Feljogosítom önöket, hogy írják ki lapjaikban *Polonyira* vonatkozó azon kijelentésemet, hogy ő egy *expersnótás gazember!*

Az első pillanatban senki sem tudta, hogy miről van szó, de később úgy magyarázták a dolgot, hogy Olay Polonyinak egy a tegnapi előtti tréfás megjegyzését vette komolyan és ezért lobbant olyan haragra Polonyi ellen.

Midőn Polonyit Olaynak fenti kijelentéséről értesítették, Polonyi azonnal segédeket küldött Olayhoz.

Berzeviczy lányának esküvője.

Budapest, nov. 18. Ma ment végbe Berzeviczy Albert miniszter és neje Kuzmik Zsófia leányának Editnek esküvője Dr. Szalay Gáborral, Szalay Imre a nemzeti miniszter igazgatója és néhai neje Trefort Mária fiával. — A fényes nászünnepe rendkívül előkelő nagy számú nászközönség vett részt. Az egyházi esketést Szmrecsányi egri kanonok a menyasszony közeli rokona végezte.

Sándor államtitkár üdvözlése.

Budapest, nov. 18. A belügyminiszterium tisztviselői kara ma testületileg üdvözölte Sándor Jánost az új államtitkár, a ki tartalmas beszéddel foglalta el hivatalát.

A mai királysértési per.

Budapest, nov. 18. Ma megint királysértési pert tárgyalt a budapesti törvényszék. Bernáth Ottó cikket irt a Független Magyarországra akkor, a midőn a király az önálló vámterület ellen nyilatkozott. Az esküdtbíróóság igazmondása alapján a törvényszék a vádlottat felmentette.

Elhunyt tanfelügyelő.

Nyiregyháza, nov. 18. Eördögh Dezső szabolesmegyei kir. tanfelügyelő ma délelőtt három napi betegség után mellhártya gyulladásban meghalt. Eördögh az új kultuszminiszternél történt tisztelgés alkalmával Budapesten hült meg s már betegesen tért vissza a fővárosból. A köztisztviselői állás tanfelügyelő iránt általános a részvétel.

Szerencsétlenség a tengeren.

Budapest, nov. 18. Fiumében elterjedt hírek szerint az Adria társaság Petőfi nevű hajója egész legénységével a tengerbe veszett.

Gabona tőzsde.

Budapest, nov. 18. Buzakinálát mérsékelt, vételekdy korlátoit. Bányadt irányzat mellett 19,000 métermázsa került forgalomba, közben néhány fillérrel olcsóbb árakon. Egyéb gabonanemek változatlanok. Idő: esős.

Buza aprilisra	7.73—74
Rozs „	6.72—74
Zab „	5.52—53
Tengeri „	5.26—27
Repea augusztusra	11.80—90

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Az esküdtbíróóság elnökei az 1904-ik évre. A debreceni kir. törvényszék elnöke közhírré teszi, hogy a debreceni kir. ítélőtábla elnöke az esküdtbíróásgról szóló 1897. évi XXXIII. t. c. 2-ik §-a alapján az 1904. év tartamára a debreceni kir. törvényszéknél szervezett esküdtbíróóság elnökeül dr. Szűts Miklós kir. törvényszéki elnököt, az esküdtbíróóság elnökének helyettesévé pedig ugyanarra az időtartamra dr. Szeőke István kir. törvényszéki bírót jelölte ki.

VAROSI SZINHÁZ

Nov. 18. *bérlet A.*

Casanova.

Daljáték 4 felvonásban.
Az előjáték személyei.

A sátán	Faragó Ödön
A felesége	Felhő Rózi
Casanova Jakab	Mezei Andor
Bonaparte Napoleon	Iványi Antal
Lucy	Kendi Piroska

A daljáték személyei:
Casanova Jakab Mezei Andor
Petruccio)
XV, Lajos (Faragó Ödön
Mózes,)
Marion)
Pompadour marquise Felhő Rózi
Lia)

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utócai
Debrecen, Kistemplombazár.

Ujonnán átalakított divatáruház.

Külön szőnyeg-osztály.

Ágy- és asztalterítők. Bútorcsövek. Kocsi takarók, Függönyök, Linoleum

Lópokrócok.

Óriási raktár.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.
Horgony - Pain - Expeller
egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghűléseknél.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti tüvegeket dobozokban „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten.
Richter F. Ad. és társa, céges és kir. udvari szállítók. **Szudolstadt.**

Kivánjon csak SELLE & KARY-féle

Legjobb tisztító-szer
minden finomabb cipőhöz, sárga és fekete
Különösen ajánlható boxalfa, escarot chevreus és lakkeipőhöz.
Wien XIII.

Több rendbeli érmekkel kitüntetve!

Alapított 1875. évben.
Egyedüli butorgyár Debrecenben.
SCHVARGZ VILMOŠ
cs. és kir. udvari butorgyáros és a legjobb szabadalmazott asztalok gyártója.
Üzlethelyiség: Piac-u. 71.
Gyartelep: Szálka-u. 5.
Teljes lakberendezések állandó kiállításán. — Egyszerű, de kitűnő minőségű, saját készítményű butorok, a legfényesebb kivitelig, legolcsóbb árban.
Költségvetések, rajzok, mintákkal készséggel, díjmentesen szolgálók.

A legjobb arc-
szépitő szer a **SERAIL-ARCZKENŐCS,**
mely az arcot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.
Minden ártalmas alkotórész nélkül!

Serail-szappan. } Kitűnő toillet szappanok a
Epe-szappan. } o kenőcs használatához o
Serail-creme. nappali használatra. —

Serail-puder. Kiváló finom arczpora háromszinben, fehér, róza és crème 1 dobozára 1 korona.
Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Főraktár: **Dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovits Jenő, Tóth Béla, Füleky Pál, Murányi László, Balázs Ödön** gyógyszerész uraknál, valamint **Jósa és Jéna** urak droguerájában.

Kapható továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MÁTYÁS** gyógyszerertárban
Aradon, szabadságtér, valamint minden más gyógyszerertárban.

Egy tégely ára 1 kor. 40 fillér
Egy kis tégely ár 70 fillér

Csőd alatti kiárulás.

Vagyonbukott ifju Czeglédi József csődösségéhez tartozó rum, thea, borok, karácsonyi csukorkák és az összes fűszer áruk tetemesen leszállított áron kiárúsítatnak a piac-utca 16 ház. szám alatti boltban. Úgyanott az üzleti felszerelés is eladó.

Debrecen, 1903. nov. 16.

Vályi Nagy Gusztáv
tömeggondnok.

**Üzlet áthelyezés végett
rendkívül
leszállított árak!**

Kalapok, cipők, ingek, nyak-
kendők, gallérok, kézelők, ha-
risnyák, zsebkendők, esőernyők,
pénc-, szivar-, cigaretta- és do-
hánytárcák, zsebkések, ollók,
gyermekjátékok, gyermekko-
csik, ajándéktárgyak stb. — —
Téli sapkák, trikóingek, trikó-
nadrágok hallatlan ol-
csóságban.

Miklós és Markbreit
bazár, Frohner-szálloda mellett.

■ Az üzlethelyiség kiadó! ■

MIHALOVITS-féle

Harmat- Crème

Arcszépítő kenőcs.

- ▲ Harmat-Crème a legjobb arcszépítő s kézbőr-
ápoló kenőcs, mely üdévé, puhává, fehérré
teszi az arcz bőrt.
 - ▲ Harmat-Crème sem élmot, sem higanyt sem
tartalmaz s teljesen ártalmatlan hatású.
 - ▲ Harmat-Crème nappal is használható, miután
nem száraz s a poudert jól állja.
 - ▲ Harmat Crème nem teszi fényessé az arcot
s fehériti a bőrt.
 - ▲ Harmat-Crème kiváló jó hatású mindenféle
bőrbajoknál; pattanások s mitesszerek (bőr-
stíká) eliminálására, napégette s azékiújít
arczról, s kéznél.
 - ▲ Harmat-Crème teljesen zsírtalan, habzerű, jéillate
arcskenőcs egy tégelynek ára egy korona.
 - ▲ Harmat Szappan, mely a Crème hatását fokozza,
darabonként 35 kr
- Praktár a készítő MIHALOVITS I. gyógy-
szerésznél Debreczenben.

Magasjutalékkal felvétetnek

bármily állásu megbízható egyének budapesti
bankházban sorsjegyeknek részletfizetésre való
eladásra, az 1883. évi XXXI. t.-c. alapján. Tőke
és kockázat nélkül némi szorgalommal köny-
nyen elérhető havonta 300—500 korona kereset.,
— Ajánlatok intézendők a „Szerencse Híradó,
kiadóhivatalának, postafiók 180. Budapest. —

Ujdonságok.

Kardos László

üzletében
Kossuth utca 9. sz.

- Pokrócok minden faja.
- Szőnyegek minden faja.
- Butorszövetek nagyválasztékban
- Linoleumok minden faja.
- Szövet függönyök minden faja.
- Csipke függönyök minden faja.
- Agyterítők minden faja.
- Asztalterítők minden faja.
- Flaneltakarók és utazópokrócok min-
den faja.
- Bőrvásznak és padlóparketék minden
faja.

Megkezdődött az olcsón árulás a karácsonyi
vásár (okasio) alkalmával.

Lovass és Ladányi cég

ruhaszövetek, selymek és diszek áruházában Piac-utca 7. szám.

Értesítjük a hölgyvilágot és t. vevőinket, hogy a karácsonyi vásár alkalmával remek **olcsó-
ságok** érkeztek be, egyszersmind a raktáron lévő árukat tetemesen olcsó árakba szállítottuk le, u. m.:

Remek 120 cm. cybeline, bojhoskelme 45 krtól 1'20 krig.

4—5 mtr. ruhakelmék 120 cm. széles 3 frttól 5 frtig.

Blouzselymek, egyes blouzok 3 frttól feljebb.

Remek genilia és selyemsálak 1'50 krtól feljebb.

Remek flanelok és kasánok 50 krtól feljebb.

Tennisflanelok 60 cm. széles 10 kr., 80 cm. széles 20 kr.

Szörmeboák óriási választékban 1'50 krtól feljebb.

Valódi konks és persiánelboak 60 frttól 100 frtig.

Kérjük mélyentisztelt vevőinket, hogy **olcsóságainkról** meggyőződni sziveskedjenek.

Kiváló tisztelettel

Lovass és Ladányi,

Piac-utca 7. sz., a Bika mellett.